

Patnáctá sezona Benefiční galerie FONS firmy Stapro

M. Vítková

Společnost STAPRO s. r. o. je významným davatelem informačních systémů, diagnostických přístrojů, zdravotnické techniky a zároveň i poskytovatelem služeb v oblasti informačních technologií pro zdravotnictví. Za více než dvacet let působení si firma vybuodovala stabilní postavení a její značka se stala na zdravotnickém trhu všeobecně známou.

Vedle svých podnikatelských aktivit se majitelé firmy Stapro rozhodli již v roce 1998 v novém sídle společnosti zřídit Galerii FONS. K založení galerie přistoupili v pevné víře, že vliv kvalitního výstavního prostoru přispěje k oživení kulturního dění v regionu a její profilace jako galerie benefiční přinese i finanční příspěvek Onkologickému oddělení Pardubické krajské nemocnice. Tato nemalá očekávání plní Galerie FONS už patnáctým rokem, od roku 2012 jde benefice ve prospěch Základní umělecké školy v Pardubicích. Za tu dobu uspořádala Galerie FONS okolo stovky výstav a řadu Týdnů pro zdraví. Každá její aktivita byla reflektována médií, webové stránky Galerie FONS svou přehledností a úplností doplňují databázi umělců působících v regionu Vysočina.

Patnáct let je pro soukromou galerii věk hodný obdivu. V době, kdy vše zaniká a mizí, je důraz na kvalitu bez ústupků naprosto mimořádná věc. Galerie Fons představuje umělce většiny oborů – malíře, grafiky, sochaře i autory pracující s novými médii. Nejdůležitější sleduje program galerie fotografické médium, možná protože fotografové jsou zároveň archiváři a kronikáři našich časů.

Mohou přinášet zprávy z exotických zemí (**Petr Moško**, Banát), vypovídat o postavení menšin, ať už jde o tvorbu žen (**Gabina Fárová**) nebo romskou komunitu (**Karel Cudlín**, **Daniel Šperl**). Mohou se pohybovat mezi hudebníky a barevně vykreslovat svěžest muzikální produkce od vypjatých sól až po nahuštěnou atmosféru megakoncertů (**Miloslav Klimeš**). Jiní zůstávají věrní kouzlu a tradiční alchymii černobílé fotografie: **Jan Adamec**, **Miroslav Jodas**, **Milan David**. Současný život v jeho proměnách, podivuhodné krásy a rozporuplnosti jsme díky galerii Fons mohli obdivovat na snímcích **Tomáše Kubelky**, **Milana Kříčka**, **Radka Kalhouse**, **Alžběty Kopecké**, **Jiřího Žizky**, **Pavla**

Diase. Dluh umělcům žijícím v emigraci splácely výstavy **Jana Lukase**, **Jaroslava Richtra**, **Ladislava Drezdowicze**.

I díky Galerii Fons víme, že mezi fotografy jsou vynikající portrétisté (**Pavel Šmíd**), tvůrci zátiší (**Jan Reich**), autoři cestovních impresí (**Josef Moucha**), ale i tvůrci velmi existenciální (**Pavel Mára**). Důležitou roli hraje fotografie jako sociální dokument (**Jan Voběrek**, **Jindřich Štreit**), ale občas může být i velmi abstraktní, například ve fotogramech **Ludka Vojtěchovského**. O tom, že fotografování umění je umění přesvědčila výstava **Věroslava Škrabánka**. Nový trend po baudrillardovské smrti autora představují tvůrčí dvojice (**Laura Wittek & Milan Illík**). Fotografové předkládají důležité etické otázky, jako **Radomír Škoda** v cyklu snímků z míst hromadné smrti koncentračních táborů po celé Evropě.

Během minulých patnácti let se zde návštěvníci mohli setkat s pardubickými legendami, jakými jsou **Vojmír Vokolek** a tzv. *Starí psi* - **Bedřich Novotný**, **Alva Hajn**, **Jiří Lacina** a **Josef Procházka**. Porovnat jejich obraznost s klasiky z jiných regionů (**Slavoj Kovařík**, **Pavel Brázda**, **Věra Nováková**, **Karel Valter**). Svou přiležitost tu dostali mladí umělci **Jindřich M. Pavlíček**, **Jaroslav Schejbal**, **Michal Kindernay**, **Ondřej Petrlik**, **Daniel Tůma**, **Libor Krejcar**. Nebo autoři, jejichž hlas u nás díky vnitřní či vnější emigraci za normalizace dlouho chyběl, což je případ **Milana Langer**, **Radoslava Pavlíčka** nebo **Jana Steklíka**, který na výstavním projektu spolupracoval s **Annegret Heinl** (D) a **Benem Pattersonem** (USA).

Svůj prostor tu nacházejí ojedinělé projekty spojené kreseb a poezie (**Jaroslav Jebavý** a **Pavel Reichman**), vystupoval tu výtvarník a performer **Petr Nikl**. Nejnáročnější výpravy vždy patřily sochařům: představili se tu např. minimalista a pedagog AVU **Jindřich Zeihamm**, **Zdeněk Hůla**, **Martina Hozová**, **Markéta Korečková**, **Ján Macko**, **František Kyncl** a sklář **Jiří Nekovář**.

Z nefigurálních tendencí jsme se tu setkali s ornamenty (**František Oliva**) i elegantně střídými konceptuálními přístupy (**Lubomír Příbyl**, **Eva Francová**, **Pavel Herynek**). Revoluční potenciál malířské exprese má řadu podob, umělci (**Tomáš Záhořík**, **Michal Singer**, **Petra Marečková**, **Lubomír Typlt**) často vyjadřují psychickou podobu světa. Jistý neklid dřímá i ve věcně pojatých malbách pražského **Pavla Šmída**.

V umění leží velký prostor pro poznání, a tak jsme mohli porozumět člověku švýcarskému na výstavě fotografií **Heini Stucki** - Homo Helveticus, pochopit cosi z dění na jihu Evropy v expozici **Mi-**

runy Dragan, vydat se do Holandska s **Janem Adri Dieperslootem**. Indii jako zemi nedotknutelných vyfotografoval **Roland Schmid**. Výstava **Krzysztofa Bartnika** zprostředkovala prezentaci pardubických a hradeckých umělců v polském Lublinu.

Galerie odráží i vyvažuje charakteristiku města a regionu Pardubice, ve kterém skladbou obyvatelstva i tradicí vysokého školství dominuje spíše věda

a technika. Návštěvnost výstav a odezva v denním i odborném tisku poukazují na úspěšnost koncepce galerie v centru města, na místě, kde začíná muzeální čtvrt' Pardubic. Zásadní vliv na dobrém jméně galerie má její galerista, Jan Adamec, přesně ví, že galerie, která vytváří kulturu dneška, se zároveň podílí na vytváření historie.